

[Thestrup.]

samfundsmæssige værdi, finder vi ikke nogen anledning til at beskytte den mulighed for spekulation, der unægtelig også ligger i den private ejendomsret.

I den første af de sider, jeg har nævnt, indeholdes der også et krav om, at forholdene omkring den ejendom, man ejer, ikke forrykkes til ejendommens skade. Ejerne i et villakvarter i byen er ikke tjent med at få placeret en skyskraber i kvarterets midte, beboelseskvarteret er ikke tjent med at få en larmende fabrik anbragt lige op ad sig, og ejerne af ejendomme i landdistrikter er næppe heller tjent med at få spredt et planløst byggeri af forskellig art ud over landdistrikterne, hvorved de kommer til at ligne de kvarterer, der navnlig i tidligere tid ofte omgav de større byer, de såkaldte rabarberkvarterer.

Vi er alle klar over, at netop nu, med den store befolkningstilvækst, der er, er der fare for, at noget sådant skal ske, i alt fald for betydelige områder af vort land. Alt taler derfor for, at vi må udvide de regler, hvormed vi tilsigter at beskytte den danske natur og det danske landskab. Om formålet med det lovforslag, vi her behandler, er mit parti ganske enig med den højtærede statsminister.

Lovforslagets hovedbestemmelser er de ændringer, der er nævnt under nr. 1, 15 og 12; de andre bestemmelser i lovforslaget er det næppe rimeligt at debattere her ved første behandling; det er enkeltheder, der hører hjemme under udvalgsbehandlingen, og jeg går ud fra, at vi får en udvalgsbehandling om lovforslaget. Jeg skal derfor holde mig til de forslag, der er betegnet med nr. 1, 15 og 12.

Nr. 1 drejer sig om en ændring af lovens § 2 og tilsigter at lægge en generel beskyttelseszone omkring vore jordfaste fortidsminder. Jeg kan tiltræde forslaget.

Nr. 15 er en ændring til § 25 og tilsigter at lægge en kontrolzone om større søer, større offentlige vandløb og visse landeveje. Jeg kan give principiel tilslutning til bestemmelsen, men det forekommer mig, at der er nogle uklarheder i den. Også disse egner sig imidlertid efter min mening bedst til udvalgsbehandling. Hvad angår disse udvidelser, mener jeg det vil være rimeligt, således som det ærede medlem hr. Jens

Chr. Christensen nævnte det, at vi taler om en passende erstatningsbestemmelse.

Den højtærede statsminister sagde i sin fremsættelsestale, at domstolene var for milde over for overtrædelser af de gældende fredningsbestemmelser. Jeg har ikke selv som dommer haft nogen af disse sager, og jeg er ikke fredningsdommer, så det er kun på mine kollegers vegne, jeg føler mig ramt. Jeg vil imidlertid gerne sige, at lovens straffebestemmelser er jo formet meget mildt, så dommerne har sikkert ikke helt uret, når de har været af den anskuelse, at det var lovgivernes mening, at de skulle være milde i deres bedømmelse. Hvis det høje ting mener, at straffene, der idømmes, gennemgående er for milde, må det ved en skærpe af straffebestemmelserne give udtryk herfor. Jeg vil dog ikke undlade at sige, at jeg ikke er tilhænger af en sådan skærpe, men da den heller ikke er foreslået, skal jeg lade være med at komme nærmere ind på det her.

Dernæst kommer jeg til nr. 12, ændringen til § 22, der lyder således:

„Uden for byer og bymæssige bebyggelser og uden for områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller byplan (dispositionsplan), skal der til større samlede bebyggelser, der ikke tjener et på stedet naturligt formål, erhverv eller helårsbeboelse, indhentes til-ladelse fra fredningsnævnet.“

Jeg har tre ting, jeg gerne vil sige om dette forslag. For det første er jeg i tvivl om, hvor vidtgående det er. Jeg vil være tilbøjelig til at mene — og det kan der vel ikke være megen tvivl om — at bestemmelsen omfatter al den jord, der ligger „uden for byer og bymæssige bebyggelser og uden for områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller byplan“. Det kan der efter min mening ikke være nogen egentlig tvivl om. Der lægges på disse områder den forpligtelse, at der ikke må bygges uden fredningsnævnets godkendelse. Dette kan der næppe heller være nogen tvivl om. Men så kommer det tvivlsomme, nemlig undtagelsen. Hvor vidt går den? Hvad forstås ved „større samlede bebyggelser“? Falder en fabrik ind herunder? Må man opføre sommerhuse, så længe de ikke bliver til „større samlede bebyggelser“? Kan „et på stedet naturligt